

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 3053

Warszawa, 25 listopada 2014 r.

Pan
Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Kodeks wyborczy.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Grzegorza Schreibera.

(-) Andrzej Adamczyk; (-) Waldemar Andzel; (-) Piotr Łukasz Babiarez; (-) Włodzimierz Bernacki; (-) Andrzej Bętkowski; (-) Antoni Błądek; (-) Zbigniew Chmielowiec; (-) Arkadiusz Czartoryski; (-) Edward Czesak; (-) Piotr Krzysztof Ćwik; (-) Tadeusz Dziuba; (-) Jacek Falfus; (-) Zbigniew Girzyński; (-) Szymon Giżyński; (-) Józefa Hryniewicz; (-) Michał Jach; (-) Andrzej Jaworski; (-) Mariusz Orion Jędrysek; (-) Piotr Król; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Marek Łatas; (-) Maciej Łopiński; (-) Marzena Machałek; (-) Maciej Małecki; (-) Piotr Naimski; (-) Krystyna Pawłowicz; (-) Dariusz Piontkowski; (-) Marek Polak; (-) Piotr Polak; (-) Bogdan Rzońca; (-) Jerzy Sądziel; (-) Grzegorz Schreiber; (-) Czesław Sobierajski; (-) Krzysztof Szczerski; (-) Ryszard Terlecki; (-) Witold Waszczykowski; (-) Elżbieta Witek; (-) Jarosław Zieliński; (-) Maria Zuba; (-) Wojciech Zubowski; (-) Jerzy Żyżyński.

USTAWA
z dnia 2014 r.
o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy

Art. 1.

W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011 r., Nr 21, poz. 112 z późn zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 40:

a) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Wzór kart do głosowania ustala Państwowa Komisja Wyborcza, biorąc pod uwagę, że karty do głosowania powinny składać się z odpowiedniej liczby zadrukowanych jednostronnie, zbroszurowanych i trwale połączonych kart formatu A4, przy czym:

- 1) pierwsza karta powinna zawierać nazwy wszystkich komitetów zarejestrowanych w danych wyborach w kolejności wylosowanych numerów ze wskazaniem na której z kolejnych kart znajdują się kandydaci danego komitetu wyborczego;
- 2) druga karta powinna zawierać czytelną oraz umożliwiającą zapoznanie się wszystkim wyborcom informację o sposobie głosowania i warunkach ważności głosu;
- 3) każda kolejna karta powinna zawierać poszczególne listy komitetów wyborczych.”

b) po § 5 dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. Wytyczne, o których mowa w § 5 nie dotyczą wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wyborów do rad gmin w gminach niebędących miastem na prawach powiatu oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.”,

2) W art. 71 po § 3 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Liczenie wyjętych z urny kart do głosowania oraz ustalanie liczby kart ważnych i liczby kart nieważnych, o których mowa w § 1, odbywa się w taki sposób, że przewodniczący komisji w możliwie pełnym składzie komisji, nie mniejszym niż 3/5 składu komisji, po kolei bierze kolejne karty do głosowania i oznajmia na którego kandydata dany głos został oddany, co pozostali członkowie komisji mogą zweryfikować i odnotowują.”,

3) W art. 75 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W protokole, o którym mowa w § 1, wymienia się odpowiednio dane, o których mowa w art. 70 § 2, oraz, odpowiednio do przeprowadzanych wyborów, liczbę głosów nieważnych z wyszczególnieniem przyczyn nieważności każdego głosu, liczbę głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów albo na poszczególne listy kandydatów i każdego kandydata z tych list.”,

4) W art. 228 w § 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) głosów nieważnych z podaniem przyczyny ich nieważności;”

5) W art. 270 w § 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie

„5) głosów nieważnych z podaniem przyczyny ich nieważności;”

6) W art. 357 w § 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) głosów nieważnych z podaniem przyczyny ich nieważności;”

7) W art. 442 w § 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) głosów nieważnych z podaniem przyczyny ich nieważności;”

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Niewłaściwe przygotowanie kart do głosowania oraz niewystarczające wyjaśnienie procedury głosowania wyborcom podczas wyborów samorządowych w 2014 roku, spowodowało, że bardzo duża liczba głosów oddanych w wyborach okazała się nieważna. Dodatkowo problemy z ustaleniem wyników wyborów stały się podstawą do przygotowania i złożenia niniejszego projektu ustawy. Wnioskodawcy proponują zmiany mające na celu zapobieżeniu wystąpieniu w przyszłości podobnych sytuacji.

W zmianie pierwszej proponuje się aby Państwowa Komisja Wyborcza ustalała wzór karty do głosowania biorąc pod uwagę, że karty do głosowania powinny składać się z odpowiedniej liczby zadrukowanych jednostronnie, zbroszurowanych i trwale połączonych kart formatu A4. Jednakże ustawowo zostaną określone wymagania, jakim ma odpowiadać karta do głosowania. Pierwsza strona karty powinna zawierać nazwy wszystkich komitetów zarejestrowanych w danych wyborach w kolejności wylosowanych numerów ze wskazaniem na której z kolejnych kart znajdują się kandydaci danego komitetu wyborczego. Na drugiej karcie powinna się znajdować czytelna oraz umożliwiająca zapoznanie się wszystkim wyborcom informacja o sposobie głosowania i warunkach ważności głosu. Każda kolejna karta powinna zawierać poszczególne listy komitetów wyborczych. Wyżej wymienione wytyczne, nie będą miały zastosowania do wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wyborów do rad gmin w gminach niebędących miastem na prawach powiatu oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

Wnioskodawcy proponują ponadto aby podczas procedury ustalania wyników głosowania, liczenie wyjętych z urny kart do głosowania oraz ustalanie liczby kart ważnych i liczby kart nieważnych, odbywało się w taki sposób, że przewodniczący komisji w możliwie pełnym składzie komisji, nie mniejszym niż 3/5 składu komisji, bierze po kolei kolejne karty do głosowania i oznajmia na którego kandydata dany głos został oddany, co pozostali członkowie komisji mogą zweryfikować i odnotowują.

W kolejnej zmianie dotyczącej art. 75§ 2 postuluje się, aby w protokole głosowania w obwodzie sporządzonym przez obwodową komisję przy informacji o liczbie głosów nieważnych były wyszczególnione przyczyny nieważności głosów. Analogiczne zmiany wprowadzono w art. 228, 270, 357, 442 – dotyczących odpowiednio wyborów do Sejmu, wyborów do Senatu, wyborów do Parlamentu Europejskiego oraz organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego.

Problematyka zmian zawartych w projekcie nie jest objęta prawem UE.

Wejście w życie projektu ustawy będzie miało pozytywne skutki społeczne. Projekt ustawy w ocenie wnioskodawców nie spowoduje zwiększenia wydatków przewidzianych w budżecie na realizację zadań związanych z przeprowadzaniem wyborów do organów władzy publicznej oraz referendów.

Warszawa, 1 grudnia 2014 r.

BAS-WAPEiM-2732/14

Pan
Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy (przedstawiciel
wnioskodawców: poseł Grzegorz Schreiber)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy zakłada zmianę artykułów: 40, 71, 75, 228, 270, 357 i 442 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011 r. Nr 21, poz. 112, ze zmianami). Proponowane zmiany obejmują: szczegółowe określenie sposobu ustalania wzoru kart do głosowania przez Państwową Komisję Wyborczą (dalej: PKW), określenie sposobu liczenia kart do głosowania oraz ustalania liczby kart ważnych i liczby kart nieważnych, zaznaczanie w protokołach głosowania obwodowej komisji wyborczej, PKW oraz gminnej komisji wyborczej – w zakresie wyborów do Sejmu, Senatu, Parlamentu Europejskiego oraz rady gminy – przyczyny nieważności w odniesieniu do każdego głosu nieważnego.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

W prawie Unii Europejskiej zagadnienie realizacji praw wyborczych obywateli UE w wyborach lokalnych oraz w wyborach do Parlamentu Europejskiego jest uregulowane w art. 22 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz w dyrektywach wydanych w wykonaniu tego przepisu: dyrektywie Rady 94/80/WE z dnia 19 grudnia 1994 r. ustanawiającej szczegółowe warunki wykonywania prawa głosowania i kandydowania

w wyborach lokalnych przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim, którego nie są obywatelami (Dz. Urz. WE L 368 z 31.12.1994 r., str. 38, ze zmianami) i w dyrektywie Rady 93/109/WE z dnia 6 grudnia 1993 r. ustanawiającej szczegółowe warunki wykonywania prawa głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim, którego nie są obywatelami (Dz. Urz. WE L 329 z 30.12.1993 r., s. 34, ze zmianami). Przepisy te nie regulują kwestii przygotowania kart do głosowania ani sposobu obliczania wyników wyborów.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy nie jest objęty prawem UE.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, 1 grudnia 2014 r.

BAS-WAPEiM-2733/14

Pan
Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Grzegorz Schreiber) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

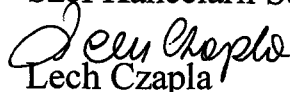
Projekt ustawy zakłada zmianę artykułów: 40, 71, 75, 228, 270, 357 i 442 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011 r. Nr 21, poz. 112, ze zmianami). Proponowane zmiany obejmują: szczegółowe określenie sposobu ustalania wzoru kart do głosowania przez Państwową Komisję Wyborczą (dalej: PKW), określenie sposobu liczenia kart do głosowania oraz ustalania liczby kart ważnych i liczby kart nieważnych, zaznaczanie w protokołach głosowania obwodowej komisji wyborczej, PKW oraz gminnej komisji wyborczej – w zakresie wyborów do Sejmu, Senatu, Parlamentu Europejskiego oraz rady gminy – przyczyny nieważności w odniesieniu do każdego głosu nieważnego.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

RZECZPOSPOLITA POLSKA

PROKURATOR GENERALNY

PG VII G 025/376/14

Warszawa, dnia 30.12. 2014 r.

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz.

Data wpływu 02.01.2015

Szanowny Panie Ministrze

W nawiązaniu do pisma z dnia 16 grudnia 2014 r., nr GMS –WP- 173-272/14 , przy którym przekazano poselski *projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy*, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Celem proponowanej nowelizacji *ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r.- Kodeks wyborczy* [(Dz. U. Nr 21, poz. 112 z późn. zm.), dalej: k.w.], jak wynika z uzasadnienia *projektu*, ma być doprowadzenie do większej rzetelności i przejrzystości procedur wyborczych, zwłaszcza w zakresie ustalania wyników głosowania.

Szczegółowa analiza rozwiązań *projektu* pozwala na sformułowanie tezy, iż wprawdzie nie nasuwają one uwag natury konstytucyjnej, tym niemniej propozycja zawarta w projektowanym art. 71 § 4 k.w. nie odzwierciedla intencji autorów.

Zgodnie z art. 71 § 1 k.w. to komisja liczy wyjęte z urny wyborczej karty do głosowania oraz ustala liczbę kart ważnych i liczbę kart nieważnych. Projektodawcy w projektowanym § 4 tego artykułu doprecyzowują sposób liczenia głosów, aby wykluczyć – jak się wydaje – występujące w praktyce przypadki liczenia głosów przez poszczególnych członków komisji, zamiast przez skład komisji.

Redakcja proponowanego § 4 art. 71 k.w. budzi o tyle wątpliwości, że nie realizuje ona zamierzeń projektodawców. Przepis ten bowiem miałby odnosić się zarówno do sposobu liczenia i ustalenia liczby kart ważnych z podaniem przez

przewodniczącego komisji danych kandydata, na którego głos został oddany, jak i do sposobu liczenia kart nieważnych. Tymczasem projektowanym przepisem nie objęto ostatniej z tych sytuacji, zobowiązując przewodniczącego komisji jedynie do informowania jej składu na którego z kandydatów został oddany głos.

Uwaga ta jest o tyle istotna, że w proponowanym brzmieniu art. 75 § 2 k.w. postuluje się, aby w protokole głosowania wymieniono także liczbę głosów nieważnych „z wyszczególnieniem przyczyn nieważności każdego głosu”, podobnie jak w projektowanym art. 228 § 1 pkt 5, art. 270 § 1 pkt 5, art. 357 § 2 pkt 5 i art. 442 § 2 pkt 5 Kodeksu wyborczego.

Nie kwestionując potrzeby nowelizacji *ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r.- Kodeks wyborczy* w założonym przez projektodawców kierunku, stwierdzić należy, iż omówione powyżej wątpliwości, dotyczące szczegółowych rozwiązań *projektu*, skutkują jego negatywną oceną.

Z piącem
A. Seremet

Andrzej Seremet

PROKURATORIA GENERALNA SKARBU PAŃSTWA

Główny Urząd Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa

ul. Hoża 76/78, 00-682 Warszawa
tel.: (+48) 022 392-31-17; fax: (+48) 022 392-31-20

www.prokuratoria.gov.pl
e-mail: kancelaria@prokuratoria.gov.pl

KR-51-637/14/KBU
DOPL/ 62 /15

Warszawa, 2015.01. 08

Pan
Adam PODGÓRSKI
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

W odpowiedzi na pismo z dnia 16.12.2014 r., znak: GMS-WP-173-272/14, dotyczące zaopiniowania poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Grzegorz Schreiber), uprzejmie informuję, iż Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa do przedłożonego projektu nie zgłasza uwag.

WICEPREZES
Prokuraturii Generalnej
Skarbu Państwa
Paweł Rodkiewicz

Otrzymują:

- 1) adresat – 1 egz.,
- 2) a/a – 1 egz.

SEKRETARIAT GMS/ZDG

L.dz.

08. 01. 2015

Data wpływu